

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ"

ЛЕКСИКОГРАФІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ
"ОСТРОЗЬКИЙ НЕОГРАФ"

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НЕОГРАФІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ
"NEOLEX-RIVNE"

Лексикографічна серія
"Українська індивідуально-
авторська неографія"

Випуск 4

СЛОВОТВОРЧІСТЬ ШІСТДЕСЯТНИКІВ.

ВАСИЛЬ СТУС.

ІГОР КАЛИНЕЦЬ.

ІВАН СВІТЛИЧНИЙ.

ГРИГОРІЙ ЧУБАЙ

Збірник наукових праць

Рівне, Острог – 2010

ББК 81.24Укр
УДК 811'373.43
С 48

*Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету
“Острозька академія” (протокол № 11 від 24 червня 2010 р.)
та науково-методичною радою Рівненського державного
гуманітарного університету (протокол № 11 від 23 червня 2010 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Шульжук К. Ф., доктор філол. н., проф., дійсний член АН вищої школи України (Рівненський державний гуманітарний університет);

Мірченко М.В., доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки);

Сюта Г.М., кандидат філологічних наук, ст. науковий співробітник (Інститут української мови НАН України).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Єрмоленко С.Я., член-кореспондент НАН України, доктор філол. н., проф. (Інститут української мови НАН України);

Шульжук К. Ф., доктор філол. н., проф., дійсний член АН вищої школи України (Рівненський державний гуманітарний університет);

Гнатюк І. С., заступник директора Інституту української мови НАН України канд. філол. н., ст. наук. співробітник (Інститут української мови НАН України);

Хом'як І. М., доктор педагог. н., проф., дійсний член АН вищої школи України (Національний університет “Острозька академія”);

Поліщук Я. О., доктор філол. н., проф. (Національний університет “Острозька академія”);

Вокальчук Г. М., доктор філол. н., доц., проф.; відповідальний редактор, упорядник (Рівненський державний гуманітарний університет);

Богдан С. К., канд. філол. н., доц., проф. (Волинський національний університет імені Лесі Українки);

Бісовецька Л. А., канд. філол. н., доц. (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Вовчук Н. І., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет);

Кривошея А. О., канд. філол. н., доц., член Національної спілки письменників України (Національний університет “Острозька академія”);

Матчук А. Л., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шанюк В. І., канд. філол. н., доц., член Національної спілки журналістів України (Національний університет “Острозька академія”);

Шевчук Т. Б., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доц. (Рівненський державний гуманітарний університет).

Словотворчість шістдесятників. Василь Стус.

С 48 **Ігор Калинець. Іван Світличний. Григорій Чубай :**
[збірник наукових праць ; відп. ред. Г. М. Вокальчук].
– Острого : Вид-во НаУ “Острозька академія”, 2010.
– 492 с. (Лексикографічна серія “Українська індивідуально-авторська неографія”; вип. 4).

ISBN 978-966-2254-03-7

© Видавництво Національного університету
“Острозька академія”, 2010

ЗМІСТ

Пам'яті академіка К. Ф. Шульжука

1. ЖИТТЯ І СЛОВО ШІСТДЕСЯТНИКІВ

1.1. Микола Степаненко.

Олесь Гончар і шістдесятники.....6

1.2. Ігор Павлюк.

Василь Стус: текст – контекст – надтекст
(Ревізія свідомості – або мій Стус):
Лекція для студентів.....21

1.3. Світлана Богдан.

Епістолярні діалоги Василя Стуса як цілісна
мовноповедінкова система.....48

1.4. Тамара Шевчук.

Емотивні іменники в поезії Василя Стуса.....95

2. НЕОЛОГІЯ ШІСТДЕСЯТНИКІВ

2.1. Володимир Калашник.

Оказіональне словотворення як спосіб
концептуалізації художнього світу поета
(за ідіостилями В. Стуса, М. Вінграновського
С. Сапеляка).....105

2.2. Галина Вокальчук.

Неологічні експерименти шістдесятників 116

2.3. Інна Ніколайчук.

Функції лексичних новотворів у художньому тексті
(на матеріалі поезії Ігоря Калинця).....135

2.4. Ольга Тимочко.

Семантико-словотвірні особливості новотворів
Грицька Чубая.....147

3. НЕОГРАФІЯ ШІСТДЕСЯТНИКІВ

<i>Світлана Єрмоленко.</i> “Високий лет з надламаним крилом” (замість передмови).....	155
<i>Ольга Тимочко.</i> СЛОВНИК АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ ПОЕТІВ-ДИСИДЕНТІВ 60 – 70-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ (на матеріалі поезії В. Стуса, І. Калинця, І. Світличного та Г. Чубая)	158
Вступ.....	159
3.1. Загальна характеристика словотворчої практики поетів-дисидентів 60–70-х рр. ХХ століття.....	162
3. 2. Теоретичні засади укладання “Словника авторських лексичних новотворів поетів- дисидентів 60–70-х років ХХ століття”	172
3.2.1. Загальна характеристика словника.....	172
3.2.2. Складні випадки лексикографічного опису новотворів.....	178
3.3. ЗАГАЛЬНИЙ СЛОВНИК АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ ПОЕТІВ- ДИСИДЕНТІВ 60–70-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ (на матеріалі поезії В. Стуса, І. Калинця, І. Світличного, Г. Чубая)	181
Подячне слово	182
Умовні скорочення і позначки, уживані в словнику	183
3.4. ПЕРСОНАЛЬНІ СЛОВНИКИ НОВОТВОРІВ	328
3.4.1. Словник авторських лексичних новотворів В. Стуса.	328
3.4.2. Словник авторських лексичних новотворів І. Калинця.	426
3.4.3. Словник авторських лексичних новотворів І. Світличного.	451
3.4.4. Словник авторських лексичних новотворів Г. Чубая.	468

3.5. Список використаної літератури	472
3.6. Лексикографічні джерела та їх умовні скорочення	471
3.7. Першоджерела та їх умовні позначення	476

4. РЕЦЕНЗІЇ

Шульжук К. Ф.

Рецензія на рукопис праці О. Б. Тимочко “Словотворчість поетів-шістдесятників: В. Стус, І. Калинець, І. Світличний, Г. Чубай” (Острог, Лексикографічна лабораторія “Острозький неограф” НаУ “Острозька академія”, 2010; Лексикографічна серія “Українська індивідуально-авторська неографія”).	478
---	-----

Шкарбан Т. М.

Барківський словотворчий таланти (рецензія на книгу Н. А. Адах “Авторські лексичні новотвори Василя Барки (семантико-дериваційний та лексикографічний аспекти). – Рівне: Видавництво Олега Зеня, 2007. – 135 с.)	481
---	-----

Максимчук В. В., Максимчук Г. В.

“Золотодзвонні пісні вириваються з серця невпинно...” (Рецензія на: “Київські неокласики: словотворчість / Н. В. Гаврилук ; відп. ред. Г. М. Вокальчук. – Острог : Вид-во НаУ “Острозька академія”, 2009. – 216 с.)	484
--	-----

5. НАШІ АВТОРИ

5. НАШІ АВТОРИ

1. **Богдан Світлана Калениківна** – кандидат філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.
2. **Вокальчук Галина Миколаївна** – доктор філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри української мови, науковий керівник неографічної лабораторії “NEOLEX-Рівне” Рівненського державного гуманітарного університету, лексикографічної лабораторії “Острозький неограф” Національного університету “Острозька академія”.
3. **Єрмоленко Світлана Яківна** – член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу стилістики та культури мови Інституту української мови НАН України.
4. **Калашник Володимир Семенович** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.
5. **Максимчук Віталій Васильович** – аспірант, магістр української філології, викладач кафедри української мови, заступник керівника лексикографічної лабораторії “Острозький неограф” Національного університету “Острозька академія”.
6. **Максимчук Галина Вікторівна** – студентка гу-

манітарного факультету, член лексикографічної лабораторії “Острозький неограф” Національного університету “Острозька академія”.

7. **Ніколайчук Інна Олександрівна** – викладач кафедри загальної психології та психодіагностики Рівненського державного гуманітарного університету.
8. **Павлюк Ігор Зиновійович** – доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий працівник Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України, член Національної спілки письменників України.
9. **Степаненко Микола Іванович** – доктор філологічних наук, професор, дійсний член АН вищої школи України, завідувач кафедри української мови, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
10. **Тимочко Ольга Богданівна** – викладач Бродівського педагогічного коледжу імені Маркіяна Шашкевича.
11. **Шевчук Тамара Борисівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін початкового навчання Рівненського державного гуманітарного університету.
12. **Шкарбан Тамара Миколаївна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
13. **Шульжук Каленик Федорович** (1940–2010) – доктор філологічних наук, професор, дійсний член АН вищої школи України, завідувач кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету (1971–2010).

SUMMARY

Word-formation of poets-dissidents. Vasyl Stus. Ihor Kalynets'. Ivan Svitlychnyy. Hryhoriy Chubay : [collection of scientific works]; responsible editor G. M. Vokalchuk. – Ostroh : Ostroh Academy National University, 2010. – 492 p. (Lexicographical series “Ukrainian individual author’s neography”, edition 4).

The scientific collection consists of 5 chapters.

The first chapter “Life and creative work of poets-dissidents” contains the following articles: Mykola Stepanenko has analyzed the creative link of the writer with the sixties activists on the material of Oles’ Honchar’s diaries; the most important social and aesthetic principles of the given literary generation have been characterized, the positive and negative factors that influenced the formation of dissident literary movement as a unique artistic phenomenon have been ascertained; Ihor Pavluk researches the “effect of presence” of Vasyl Stus in his own poetry, publicistic writing, essays, literary portraits and interviews, the philosophy of V. Stus has been analyzed on the material of diary and epistolary notes; Svitlana Bohdan has examined the linguistic behavior of V. Stus in communication with different addressees, the factors that defined the formation of integral and unique linguistic behavior system of his epistolary have been elucidated and the certain linguistic means used in typological situations in letters have been analyzed; Tamara Shevchuk has accentuated her attention to the analysis of emotive nouns in the poetry by V. Stus.

The second chapter “Neology of poets-dissidents” represents the following articles: Volodymyr Kalashnyk has considered the problem of occasional word-formation in artistic discourse, the attempt to define the role of occasional words in conceptualization of artistic world of the poet has been made on the material of idiostyles of V. Stus, M. Vingranovs’kyy, S. Sapeliak; Galyna Vokalchuk has analyzed the main tendencies in creation of individual author’s lexical innovations by Ukrainian poets-activists of the sixties in XX century, the thematic groups of innovations, which have been enlarged by innovations are determined, the influence of folk traditions on creation of original lexical innovations in poetry by poets-dissidents has been considered; the research by Olga Tymochko is dedicated to the analysis

of semantic peculiarities and stylistic value of individual author's innovations represented in poetry by Hryhoriy Chubay; Inna Nikolaychuk analyzes the main reasons of emersion and functioning of author's occasional innovations in poetry paying great attention to the analysis of peculiarities of text-formative functions of lexical innovations in poetry by I. Kalynets'.

The third chapter "Neography of poets-dissidents" is the systemic investigation of author's lexical innovations in the works by poets-dissidents (60–70-s of the 20th century) V. Stus, I. Svitlychnyy, I. Kalynets' and H. Chubay; semantics and structural-derivational peculiarities of neolexemes have been analyzed; more than 1690 author's innovations have been described from the lexicographical point of view; "General Dictionary of Author's Individual Innovations of Poets-Dissidents of 60–70-s of XX century" (on the material of poetry by V. Stus, I. Kalynets', I. Svitlychnyy, H. Chubay) and also personal dictionaries of author's innovations of the given poets has been compiled (lexicographer O. Tymochko).

The fourth chapter contains reviews on neological works of Ukrainian linguists by Kalenyk Shulzhuk, Tamara Shkarban, Vitaliy and Galyna Maksymchuk.

At the end of the collection the information about the authors of scientific works is given.

The edition is recommended for scientists, postgraduates, students of philological departments, teachers of languages and for all interested in problems of enlarging Ukrainian poetic lexicon.

---

*Усім, хто бажає долучитися
до українських неолого-неографічних студій,
звертається до проф. Г. М. Вокальчук
(Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра української мови
імені акад. К. Ф. Шульжучка;
(0362) 261779; vokal_neo@ukr.net)*

Лексикографічна серія
“Українська індивідуально-авторська неографія”

Випуск 4

**СЛОВОТВОРЧИСТЬ ШІСТДЕСЯТНИКІВ.
ВАСИЛЬ СТУС. ІГОР КАЛИНЕЦЬ.
ІВАН СВІТЛИЧНИЙ. ГРИГОРІЙ ЧУБАЙ**

(Відп. ред. Г. М. Вокальчук)

Технічний редактор Свинарчук Роман

Комп'ютерна верстка Крушинської Наталії

Художнє оформлення обкладинки

Олексійчук Катерини

Підписано до друку 20.12.2010.

Формат 42x30/4. Папір офсетний.

Друк ризографічний.

Гарнітура “JournalC”. Наклад 200 прим.

Видавництво Національного університету “Острозька академія”
Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.

Свідоцтво про державну реєстрацію

РВ №1 від 8 серпня 2000 року.

Виготовлено: видавець СПД Свинарчук Р. В.

35800, Рівненська обл., м. Острог, просп. Незалежності, 151.

Свідоцтво про державну реєстрацію

РВ №27 від 29 липня 2004 року.

Збірник присвячений аналізу мовотворчості українських поетів-дисидентів 60–70-х років ХХ ст. – В. Стуса, І. Калинця, І. Світличного, Г. Чубая. Результати авторської словотворчої практики представлені в першому у вітчизняній лексикографії зведеному словнику лексичних інновацій поетів (містить близько 1700 одиниць) та відповідних персональних словниках авторської неологічної лексики.

Для науковців, викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів, слухачів спецкурсів “Українська неологія” та “Українська індивідуально-авторська неографія”, учителів-словесників та всіх, хто цікавиться проблемами збагачення національного поетичного словника й лексикографічної репрезентації авторської неологічної лексики.